

★ TILAAJILLE

Yhteiskunnallinen yritys tuottaa yhteistä hyvää – Käsite on Suomessa vielä heikosti tunnettu, alan yrityksiä on eniten sote-alalla

Maria Paldanius 26.04.2021 ⌚ 06:30

Rovaniemeläisyrittäjä Heidi Alariesto kumppaneineen suunnittelee yhteisöllistä Nonna-taloa ikääntyneille osoitteeseen Valtakatu 35. – Ajatuksena on, että meidän asukkaamme saisivat nauttia täällä aamukahvia jo ensi syksynä.

KUVA: ANSSI JOKIRANTA

Jokainen tietää melko varmasti ainakin yhden tai useammankin yhteiskunnallisen yrityksen - usein sitä tietämättään. Käsite on Suomessa vielä heikosti tunnettu, eikä moni kriteerit täyttävä yrityskään tunnista itseään sellaiseksi. Tähän epäkohtaan pureutuu Lapin ammattikorkeakoulun käynnistämä, vuoden 2021 loppuun asti kestävä SYTYKE -hanke.

- Yhteiskunnallinen yrittäjäyys on lähtökohtaisesti vastuullista ja arvopohjaista, ja siksi aiheen esiin tuominen yhtenä työllistymisen ja yrittäjäyden vaihtoehtona on tärkeää ja ajankohtaista juuri nyt. Vastuullisuus ja kestävän kehityksen arvot ovat olleet viime aikoina vahvasti esillä yhteiskunnan ja työelämän kehityksen trendeissä. Se on erittäin ilahduttavaa, alustaa hankkeen projektipäällikkö **Mirva Tapaninen**.

Maailmalla on runsaasti esimerkkejä yhteiskunnallisista yrityksistä - siis yrityksistä, joiden toiminta on rakentunut erilaisten yhteiskunnallisten epäkohtien ja mahdollisuuksien ympärille. Arvoliiton (ARVO ry) mukaan Suomessa toimii 1700-19 000 tällaista yritystä. Todellinen määrä osunee haarukan puoliväliin.

- Yhteiskunnallisia yrityksiä on lähes kaikilla toimialoilla, eniten sote-alalla. Nämä yritykset ovat sisältä käsin motivoituneita, eli yhteiskunnallisia päämääriä ei tavoitella ulkopuolisen paineen sanelemina, vaan siksi, että perustajat haluavat muuttaa maailmaa, linjaa ARVO ry:n vaikuttavuusasiantuntija **Katja Anoschkin**.

Juttu jatkuu mainoksen jälkeen

Juttu jatkuu

Yhteisen hyvän asialla

Kuten Lappi-sopimuksen toimeenpanosuunnitelmassa todetaan: Lappi on yksi EU:n pilottialueista, jossa kehitetään social economy -mallia, eli sosiaalisesti kestävä talouden mallia. Lapin mallin keskiössä ovat muun muassa innovatiiviset julkiset hankinnat ja vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistäminen.

SYTYKE -hankkeen vetäjät uskovat, että arvopohjainen yrittäjyys, ja yhteiskunnallisten haasteiden ratkaiseminen liiketoiminnan keinoin voi kiinnostaa myös nuoria, joille työn merkityksellisyys on tärkeää.

- Vaikka Lapilla on tiettyjä erityisiä haasteita, tänne mahtuu yhteiskunnallisia yrityksiä siinä missä muuallekin. Haluaisimme nähdä täälläkin enemmän yrityksiä, joilla on yhteiskunnallinen kulma ja jotka tekevät paitsi tuloksekasta yritystoimintaa ja edistävät työllisyyttä, myös tuottavat yhteistä hyvää, hankeasiantuntija **Sari Nisula** ja suunnittelija **Malla Alatalo** kiteyttävät.

Tunnetuimpia suomalaisia toimijoita ovat Lastenpäivän säätiön Linnanmäki ja Diakonissalaitoksen Diacor.

Lappilaisia esimerkkejä ovat muun muassa Sompion Tähti Sodankylässä, Meriva-säätiö Kemissä ja Lapin kuntoutus Rovaniemellä.

Kaupunkia kaivataan välivuokraajaksi ikäihmisten Nonna-taloon, jotta vuokrat pysyvät maltillisina. – Asia on jo menossa jatkoselvitykseen, iloitsee Nonna Groupin yrittäjä Heidi Alariesto varovaisen toiveikkaasti.

KUVA: ANSSI JOKIRANTA

Valtakunnallisista toimijoista Lapissa vaikuttaa esimerkiksi viime kesänä perustettu, uudenlaisia ikääntyneiden asumispalveluja valtakunnallisesti tuottava Nonna Group Oy.

- Olemme arvopohjainen palvelukehitysyhtiö, jolle yhteiskunnallinen yritys oli paras yritystoiminnan muoto. Aluksi mietimme osuuskuntaa, mutta siitä luovuttiin. Meistä ei myöskään tullut franchising-yritystä, koska ne ovat ylhäältä alaspäin johdettuja. Paljon aikaa on mennyt sen miettimiseen, miten saamme pidettyä yhteiskunnallisen yrittäjyyden arvopohjasta kiinni, sanoo liiketoimintajohtaja **Heidi Alariesto**.

Maaailma paremmaksi

Onko yhteiskunnallinen yrittäjyys väärä tapa tehdä yrittäjyyttä? Sellaista viestiä Anoschkin on joskus saanut liiketoimintaa opettavilta henkilöiltä. On sanottu, että kyseinen yritystoiminnan muoto on vaarallinen ja riskaabeli. SYTYKE -hankkeen huhtikuuisessa webinaarissa tällaisilta väitteiltä putosi pohja.

- Viimeisen parin vuoden aikana keskustelu yritysten roolista yhteiskunnassa on kiihtynyt entisestään erityisesti ilmastonmuutoksen ja muiden haasteiden vuoksi. Taustalla on ajatus siitä, että yritysten pitäisi olla osa yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisua, ei vain osa ongelmaa, Anoschkin tähdentää.

Myös Alariesto tietää, ettei yhteiskunnallinen yrittäjyys suinkaan ole väärä tapa tehdä yrittäjyyttä. Se on yksi yritys- tai liiketoiminnan muoto muiden joukossa. Yritysmuoto taas on tärkeä työkalu yrittäjälle.

- Jokaisen yrittäjän, myös yhteiskunnallisen yrittäjän täytyy löytää itselleen sopivin työkalu. Joskus se voi olla toiminimi, joskus kevytyrittäjyys. Haastavinta siinä on toki se - etenkin nuorille, aloittaville yrittäjille - että työkalu täytyy valita siinä vaiheessa, kun ei ole vielä liiketoimintaa, Alariesto pohtii.

Kuka sitten voi ryhtyä yhteiskunnalliseksi yrittäjäksi? Periaatteessa kuka tahansa, jolla on vahva arvopohja ja halu parantaa maailmaa. Konkreettista hyötyä voisi tuoda myös yrittäjyyskasvatus. Kuten liiketoiminnan muotoilija ja valmentaja **Niina Karvinen** webinaarissa kiteytti: nuorille sukupolville yrittäjyys on luonnollinen tapa lähteä työelämään ja nuorilta täytyy kysyä, miten he haluavat sitä toteuttaa.

- Yhteiskunnallinen yrittäjyys ei yrittäjyytenä eroa muusta yritystoiminnasta. Tärkeintä on arvopohja. Tämä on malli, jonka avulla voidaan vahvistaa paitsi omaa yhteisöä myös kansan- ja

maailmantalotta, kun sitä lähdetään monistamaan maailmalle, linjasi Karvinen.

Mikä?

Yhteiskunnallinen yritys

Vastuullisesti toimiva yritys, jonka tavoitteena on tuottaa yhteistä hyvää.

Perustetaan halusta tuoda uusi ratkaisu tai toimintamalli yhteiskunnalliseen haasteeseen.

Uutta toimintaa voi syntyä minkä tahansa epäkohdan tai mahdollisuuden ympärille.

Valtaosa voitoista käytetään yhteiskunnallisen tavoitteen edistämiseen.

Yritysmuoto voi olla mikä tahansa.

Suomen lainsäädäntö kohtelee ko. yrityksiä kuten muitakin yrityksiä (ei erityistukia).

ARVO ry on yhteiskunnallisten yritysten ja muiden vaikuttavuustoimijoiden liitto.

SYTYKE -hanke

Etsii sitoutuneita verkostoja ja toimijoita yhteiskunnallisten yritysten hautomotoiminnalle Lapissa.

Kehittämistavoitteena on luoda edellytyksiä yhteiskunnallisten yritysten perustamiseen nuorten ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllisyyden tukemiseksi.

Käynnistyi vuoden 2021 alussa ja jatkuu vuoden loppuun saakka.

Toteuttaja: Lapin ammattikorkeakoulu.

Rahoittaja: ELY-keskus (Euroopan sosiaalirahasto/Vipuvoimaa EU:lta).

Projektipäällikkö: Mirva Tapaninen, Lapin AMK.

www.facebook.com/groups/sytykehanke

Lähteet: Lapin AMK, suomalaisentyo.fi & sitra.fi

 KOMMENTOI (3)

